

BEROEPS- BELANGEN

OVER CONTRACTEN

Met belangstelling heb ik het artikel van N. onder bovenstaanden titel in het Meinummer van het Tijdschrift voor Tandheelkunde gelezen, met belangstelling, maar slechts met gedeeltelijke instemming.

Ook ik mag beweren, dat ik vele assistentie-contracten van tandartsen heb gezien en niet slechts dezulke welke tot moeilijkheden aanleiding gaven.

In bijna alle deze assistentie-contracten is door mij de z.g. concurrentie clause of, zooals N. het noemt, het vestigingsverbod opgenomen — En waarom? Omdat het voor den oudere noodig is dat hij weet, dat de jongere, dien hij in zijn practijk opneemt, nimmer misbruik kan maken van hetgeen hij in de practijk van den oudere aan de weet is gekomen omtrent patiënten, rekeningen, systeem van behandeling en evenmin, de patiënten van den oudere behandelend, deze door verwekte sympathie of praatjes tot zich kan trekken als hij zich terzelfder plaatse gaat vestigen. Is een vestigingsverbod niet in de overeenkomst opgenomen dan kan de oudere, vooral in kleinere plaatsen, geen rustig oogenblik meer hebben: hij heeft kans een concurrentie op te kweken, die automatisch veel erger concurreert dan een zich willekeurig ter plaatse vestigende tandarts; zijn assistent, ouder geworden, toch neemt een aantal patiënten mee, die den assistent in de practijk van den oudere hebben leeren kennen en anders nooit aan hem zouden hebben gedacht.

Uit het artikel van N. blijkt niet duidelijk of hij opneming van het vestigingsverbod in het *eerste* assistentie-contract tusschen ouderen en jongeren veroordeelt; is dit zoo dan ben ik het dus geheel met hem oneens. Waarom moet de jongere zich na afloop van het assistentie-contract juist op dezelfde plaats vestigen en niet in een der vele honderden andere? Als hij het toch wil, is dit omdat hij *hoopt* patiënten van den oudere af te

nemen, hetzij door daar positief moeite voor te doen, hetzij vanzelf. Dit motief voor vestiging acht ik onbehoorlijk.

Ook voel ik niet voor het standpunt van N. bij een verlenging van het contract, en zou ik aan het vestigingsverbod den voorkeur blijven geven. Bij het sluiten van de overeenkomst weten beide partijen wat zij doen; de jongere blijft liever assistent dan zich elders te vestigen, de oudere wil hem als assistent behouden, maar verkiest niet dat hij zich steeds meer in zijn, des ouderen practijk, inwerkt. Stel U voor, dat geen vestigingsverbod in het tweede contract staat, en de jongere gaat heen na den afloop van dat contract en vestigt zich te zelfder plaatse? Wat verwacht men dat met de practijk gebeurt van den oudere?

Neen, het door N. gevreesde gevolg van de mogelijkheid van het exploiteeren van den assistent door den oudere ontstaat niet door het vestigingsverbod, maar door het verlengen van het contract zelf. Ik zou willen, dat een assistentie-contract niet voor langer dan vijf jaren worden gesloten en na afloop van vijf jaren niet zou worden verlengd. Alsdan blijft over òf uit elkaar gaan òf associatie. Kunnen partijen samenwerken het laatste, anders het eerste. Want de *assistentie* zie ik, behalve bij toevallige noodzaak, als de weg leidend naar de *associatie*. En in de associatie-overeenkomsten behoort een vestigingsverbod niet thuis: scheiden associé's dan doen zij dit òf door de practijk te deelen naar de patiënten die zij als regel behandelden òf door af te wachten naar wie de patiënten na de dissociatie toegaan.

Moet nu een verbod voor een assistentiecontract voor langer dan vijf jaren of ná vijf jaren b.v. door de Maatschappij worden verboden? Mij dunkt neen: Eerstens kunnen zich gevallen voordoen welke niet kunnen worden voorzien en tweedens en nu val ik N. geheel bij: laten zij, die dergelijke contracten willen sluiten, te rade gaan bij oudere collega's of bij hun rechtsgeleerden raadsman — zij zullen dan hetzelfde vernemen wat ik hierboven schreef en den raad krijgen: assistentie? goed, maar voor niet te langen tijd, daarna associatie of anders weggaan. Alleen dezulken, die voor het baas-zijn niet deugen, zullen immer assistent blijven, of na gebleken ondeugdelijkheid weer worden. Maar voor dezulken is de mogelijkheid van assistent zijn een zegen.

Mr. G. H. E. NORD THOMSON.

Het doet mij genoegen, dat het bovenstaande mij aanleiding geeft eenige punten te verduidelijken, die blijkbaar tot misverstand hebben kunnen leiden.

In de eerste plaats heb ik nimmer bedoeld de z.g. „concurrentie clause” in het *eerste* assistentie-contract te veroordeelen, integendeel ben ik het daar geheel met de beschouwingen van den inzender eens.

Ook wat betreft het vestigingsverbod bij verlenging van een contract, ga ik met den schrijver accoord, alleen de wijze waarop dan die clause wordt opgenomen speelt in dat geval een zeer belangrijke rol.

Er kan niets tegen zijn, dat de assistent zich vestigt in dezelfde plaats, mits hij dan aan den ander een som vergoedt, die overeenkomt met het door dezen te lijden verlies, hetgeen door arbiters zeer wel te taxeeren is, en te betalen op een wijze die een dergelijke vestiging ook mogelijk maakt.

Naar mijn ervaring, luidt in de meeste gevallen die clause zóó, dat vestiging practisch ónmogelijk is. M.a.w. ik zou bij contractsverlenging het vestigingsverbod veranderd willen zien in het „toestaan van vestigen” mits de hierdoor toegebrachte schade op redelijke wijze wordt vergoed en betaald!

Hoezeer in theorie ook het geschrevene door Mr. N. T h o m s o n beamend, zal men toch altijd rekening moeten houden met onvoorziene omstandigheden, die een uit elkaar gaan wenschelijk maken en voor dat geval mag een contract nimmer zóó luiden, dat dit één der partijen practisch ónmogelijk wordt gemaakt.

N.